

Dochody z hektara przeliczeniowego a rzeczywistość

Autor: Anna Banaszekiewicz

Data: 28 grudnia 2017

2577 złotych – tyle wynoszą przeciętne dochody z hektara przeliczeniowego za 2016 rok. Jest to kwota o ponad 600 złotych wyższa niż analogiczny dochód za rok 2015. Czy oznacza to, że w rolnictwie zarabia się coraz lepiej?

Dochody z hektara przeliczeniowego za poprzedni rok są podawane do wiadomości publicznej przez prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Tegoroczna kwota okazała się o wiele wyższa niż ta podana w roku ubiegłym. Okazuje się, że rolnicy w ciągu roku wzbogacili się aż o 600 zł z hektara przeliczeniowego. Dochód za 2015 rok wynosił bowiem 1975 złotych i był najniższy w ciągu ostatnich kilku lat.

A w innych latach (dane wg GUS)?

- 2014 r. – przeciętny dochód z 1 ha przeliczeniowego wynosił **2506 zł**
- 2013 r. – przeciętny dochód z 1 ha przeliczeniowego wynosił **2869 zł**
- 2012 r. – przeciętny dochód z 1 ha przeliczeniowego wynosił **2341 zł**
- 2011 r. – przeciętny dochód z 1 ha przeliczeniowego wynosił **2713 zł**
- 2010 r. – przeciętny dochód z 1 ha przeliczeniowego wynosił **2278 zł**

Tegoroczna kwota okazała się o wiele wyższa niż ta podana w roku ubiegłym, ale dużo niższa niż w rekordowym 2013 r. Niemniej okazuje się, że rolnicy w ciągu roku wzbogacili się „na papierze” aż o 600 zł z hektara przeliczeniowego. Dochód za 2015 rok wynosił bowiem 1975 złotych i był najniższy w ciągu ostatnich kilku lat.

Dochody z hektara przeliczeniowego są według rolników zawyżone

Kwoty podawane przez Główny Urząd Statystyczny od lat są solą w oku większości rolników. Są zdania, że wyliczenia robione przez urzędników nijak się mają do stanu faktycznego. Tak wysoki skok dochodów z roku na rok jest dla samych zainteresowanych mocno zaskakujący i niekoniecznie odzwierciedla stan faktyczny. Dla wielu rolników dochód na poziomie 2577 z hektara to zupełnie abstrakcyjna kwota.

– To jest zastanawiające, że na papierze nasze zarobki rosną, gdy tymczasem realnie są na coraz

niższym poziomie. Ceny w skupach za rzepak czy pszenicę w każdym sezonie są na takim samym poziomie, gdy tymczasem coraz większe mamy koszty produkcji – mówi Paweł Bieluń, rolnik z Bartoszyc. – Nie wiadomo, na jakich zasadach ludzie w urzędach liczą nasze zarobki, ale pewnie większość z nich nawet nie wie, co to praca w polu.

Dla wielu rolników dochód na poziomie 2577 z hektara to zupełnie abstrakcyjna kwota.

Przez wyższe dochody niektórzy stracili prawo do świadczeń

Znaczny wzrost dochodu za ubiegły rok nie ucieszył rolników także z innych względów. Dochody z hektara przeliczeniowego służą również wyliczaniu progów dochodowych przy świadczeniach z pomocy społecznej, między innymi przy ustalaniu prawa do zasiłku rodzinnego czy świadczenia 500 plus na pierwsze dziecko.

Przy tak znacznym wzroście dochodu z hektara przeliczeniowego okazało się, że wielu rolników straciło dotychczasowe świadczenia. Tymczasem w rzeczywistości ich sytuacja wcale nie jest lepsza.

– Dochody za ubiegły rok nijak się mają do aktualnej sytuacji. Ten rok był wyjątkowo ciężki, kiepska pogoda sprawiła, że zbiory były czasem fatalnej jakości, a w niektórych miejscach nie dało się nic zebrać – mówi Paweł Bieluń. – Biorąc pod uwagę zasady wyliczania dochodów z hektara przeliczeniowego, dopiero pod koniec przyszłego roku, gdy podsumują mijający rok, będzie widoczne, jak to rzekomo dobrze zarabiamy i nasza sytuacja się poprawia.

Przy tak znacznym wzroście dochodu z hektara przeliczeniowego okazało się, że wielu rolników straciło dotychczasowe świadczenia. Tymczasem w rzeczywistości ich sytuacja wcale nie jest lepsza.

Przy ustalaniu wyliczaniu miesięcznego dochodu, który jest potrzebny do wyliczania prawa do

świadczeń przyjęto kwotę 214,75 złotych z hektara przeliczeniowego. Znaczny wzrost kwoty służącej do wyliczania prawa do świadczeń spowodował, że wiele osób w aktualnym okresie zasiłkowym nie otrzyma zasiłków czy 500 plus.

Problem mają również studenci, których rodzice prowadzą działalność rolniczą, a oni sami pobierają stypendia socjalne. Do ich otrzymania również nie można przekroczyć pewnych progów dochodowych. Wiele dzieci rolników, choć dostawało stypendia w ubiegłym roku akademickim, w obecnym prawa do stypendium socjalnego już nie miało.

W jaki sposób GUS liczy rolnicze dochody?

Podobnie jak w przypadku średnich zarobków w sektorze przedsiębiorstw, tak samo w wyliczaniu dochodów rolniczych duże znaczenie ma średnia i statystyka, które zwykle nie mają odzwierciedlenia w rzeczywistości.

– Wysokość przeciętnego dochodu w rolnictwie z jednego hektara przeliczeniowego jest uśredniana w skali całego kraju. Ustalana jest na podstawie wyników podawanych przez gospodarstwa indywidualne, które są objęte badaniami statystycznymi – podaje Główny Urząd Statystyczny. – Do obliczeń bierze się pod uwagę rolniczą produkcję globalną oraz inne przychody związane z produkcją, a od tego odejmuje zużycie pośrednie oraz zobowiązania podatkowe i inne obciążenia finansowe.

Płatności unijne też wchodzą do puli obliczeń

Przy obliczaniu dochodu z jednego hektara przeliczeniowego wliczane są również wszelkiego rodzaju wypłaty i dotacje pochodzące ze środków krajowych oraz unijnych. Dane na temat wysokości dopłat za konkretny rok GUS uzyskuje bezpośrednio z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. W efekcie skomplikowanych obliczeń uzyskiwane są średnie dochody z hektara przeliczeniowego. Podawane przez GUS kwoty, czyli między innymi 2577 zł za 2016 rok informują o średnich dochodach uzyskiwanych przez rolników tylko z pracy w gospodarstwach indywidualnych. Nie biorą pod uwagę zysków z tytułu rent, emerytur, innych świadczeń czy pracy poza branżą rolniczą.

Podawane przez GUS kwoty, czyli między innymi 2577 zł za 2016 rok informują o średnich dochodach uzyskiwanych przez rolników tylko z pracy w gospodarstwach indywidualnych. Nie biorą pod uwagę zysków z tytułu rent, emerytur, innych świadczeń czy pracy poza branżą rolniczą.

Dochody z hektara przeliczeniowego, a nie fizycznego

Analizując dochody rolników z hektara, warto również wziąć pod uwagę, że są one wyliczane i podawane dla hektarów przeliczeniowych, a nie fizycznych. W odróżnieniu od fizycznego hektara, czyli powierzchni o wymiarach 100 na 100 metrów, hektar przeliczeniowy jest jednostką miary, która nie ma nic wspólnego z powierzchnią. Został stworzony przede wszystkim dla celów podatku rolnego.

Jeden hektar przeliczeniowy jest w uproszczeniu taką powierzchnią danego pola, które daje identyczne plony jak 1 ha gleby IV klasy. De facto na każdym polu liczba hektarów zwykłych i przeliczeniowych może być różna. Im lepsza klasa gleby, tym rolnik ma więcej hektarów przeliczeniowych w porównaniu do hektarów zwykłych.

Bywa i tak, że 1 hektar przeliczeniowy to aż 2 zwykłe hektary. Biorąc pod uwagę dochody wyliczone przez GUS, dochody rolników z faktycznych hektarów powinny być jeszcze wyższe niż 2577 zł. A jakie są dochody realne – każdy doskonale wie.